Lietas Nr. C19033714
Lietas arhīva Nr. C-0337-14/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Kuldīgā, 2014.gada 2.septembrī

Kuldīgas rajona tiesa

Šādā sastāvā; tiesnesis L. RietaAr sekretāru G.Bredovsku

Piedaloties prasītājam /pers. B/, atbildētājiem Alsungas novada domes pilnvarotam pārstāvim zvērinātam advokātam V.Ķinei, /pers. C/

izskatīja atklātā tiesas sēdē Kuldīgā, Kalna ielā 25 civillietu, /pers. B/ prasībā pret Alsungas novada domi, /pers. C/ par apzināti nepatiesu ziņu izplatīšanu atzīšanu par prettiesisku un morālā kaitējuma piedziņu un izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

Prasītājs prasības pieteikumā norāda, ka 2013. gada 16. septembrī Alsungas novada dome uz Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu nama tiesneša M. Markova pieprasījuma sakarā ar prasības pieteikumu, Alsungas novada pašvaldības priekšsēdētājs /pers. D/, balstoties uz Alsungas pašvaldības policijas inspektora /pers. C/ sniegto informāciju domes vadībai, pie rakstītā teksta ir pierakstījis piezīmi, kuras saturs ir ,,Zinot par /pers. B/ veselības problēmām, kā pašvaldības policijas inspektors esmu centies ar sapratni izturēties pret viņa izteikumiem".

Prasītājs uzskata, ka Alsungas novada domes priekšsēdētājs /pers. D/, gan Alsungas novada pašvaldības policijas inspektors /pers. C/ izplata apzināti nepatiesas ziņas, kas aizskar godu un cieņu.

/pers. C/ nevar zināt par veselības problēmām un iepazīstināt Alsungas domes darbiniekus.

Prasītājs norāda, ka iepazīstoties ar /pers. C/ iesniegtajiem pierādījumiem par veselības stāvokli, nolemj informēt tiesu. Norāda, kā novada dome un pašvaldības policijas inspektors var zināt, ka ar veselības stāvokli ir problēmas, tieši nenosaucot kādas ir tās problēmas.

Prasītājs norāda, ka principā cilvēkam var būt divu veida problēmas ar veselību, ja tādas ir. Tās ir fiziskas dabas problēmas, vai garīga veida problēmas. Ņemot vērā piebildi pie piezīmes, ka zinot prasītāja veselības problēmas, viņš kā pašvaldības policijas darbinieks ar sapratni centies izturēties pret izteikumiem, secinot, ka viņa rīcībā ir ziņas par garīgo veselību un tas liecinot par to, ka /pers. C/ tiesai ar Alsungas domes priekšsēdētāja /pers. D/ starpniecību paziņo, ka ir garīga veida problēmas, tāpēc tiesai, /pers. B/ izteikumi nav jāņem vērā.

Uzskata, ka gan Alsungas novada domes priekšsēdētājs /pers. D/, gan Alsungas novada pašvaldības policijas inspektors Valsts amatpersona pēc iepriekšējas vienošanās ir vienojušies, ka lai Administratīvā rajona tiesa izskatot prasības pieteikumu pret viņiem un lai tiesas spriedums viņiem būtu labvēlīgs, tad tiesai jāpaziņo, ka /pers. B/ ir garīgās veselības problēmas, ka tās, kā pašvaldības amatpersonām, labi zināmas, līdz ar to tiesas procesu vinnētu, bez jebkādiem pierādījumiem.

Prasītājs norāda, ka /pers. D/ un /pers. C/ izplata par viņu nepatiesas ziņas, kas aizskar godu un cieņu.

2013. gada 30. oktobrī Kuldīgas rajona prokuratūras prokurors U. Serpāns izskatot iesniegumu prokuratūrai, kurā lūdz saukt pie kriminālatbildības /pers. C/ par apzināti nepatiesas informācijas izplatīšanu, sniedz šāda satura atbildi- attiecībā par Alsungas pašvaldības policijas inspektora /pers. C/ iespējamo neslavas celšanu, konstatēts, ka /pers. C/ sniedzis Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namam informāciju, kurā norādījis sekojošo - „zinot par /pers. B/ veselības problēmām, ka pašvaldības policijas inspektors esmu centies ar sapratni izturēties pret viņa izteikumiem." Kā atteikuma materiālos paskaidroja /pers. C/, tad informējis tiesu par iespējamām /pers. B/ veselības problēmām. Par to, ka /pers. B/ ir ārstējies Ogres psihiatriskajā klīnikā, viņš esot veicis oficiālu pieprasījumu minētajai ārstniecības iestādei.

Prasītājs norāda, ka saskaņā ar Latvijas Republikas Civillikuma 2352^1.panta pirmo daļu, tad katram ir tiesības atsaukt ziņas, kas aizskar viņa godu un cieņu, ja šādu ziņu izplatītājs nepierāda, ka tās atbilst patiesībai un saskaņā ar šā paša panta trešo daļu, ja kāds

prettiesiski aizskar personas godu un cieņu mutvārdiem, rakstveidā vai ar darbiem, tad viņam jādod mantiskā atlīdzība(mantiska kompensācija).

Prasītājs uzskata, ka viņam ir nodarīts morālais kaitējums.

Prasītājs pamato prasību uz Civilprocesa likuma 1., 43. panta 4. daļu, Civillikuma 2352^1 . pantu, LR Satversmes 92. panta 3. daļu, lūdz tiesu atzīt Alsungas novada pašvaldības policijas inspektora /pers.C/ rīcību par prettiesisku par apzināti nepatiesas informācijas sniegšanu tiesai un piedzīt no /pers. C/ nodarīto morālo kaitējumu EUR 10000.

Atzīt Alsungas novada pašvaldības policijas inspektora /pers. C/ rīcību par prettiesisku par apzināti nepatiesas informācijas sniegšanu Kuldīgas rajona prokuratūrai un piedzīt no /pers. C/ man nodarīto morālo kaitējumu EUR 10000.

Atzīt Alsungas novada domes priekšsēdētāja /pers. D/ rīcību par prettiesisku un piedzīt nodarīto morālo kaitējumu EUR 7000.

Novērtējot prasītāja, atbildētāju paskaidrojumu un izvērtējot lietā esošos dokumentus, tiesa uzskata, ka prasība ir noraidāma.

Tiesas sēdē prasītājs prasību uzturēja norādot, ka prasība celta pret juridisku personu Alsungas novada domi. Prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītiem pamatiem un lūdz piedzīt morālo kaitējumu no Alsungas domes EUR 7000, no /pers. C/EUR 20000. _

Tiesas sēdē atbildētāja Alsungas novada domes pilnvarots pārstāvis zvērināts advokāts V.Ķine prasību neatzina un paskaidroja, ka Alsungas novada domes priekšsēdētājs /pers. D/ kā domes priekšsēdētājs sācis strādāt 2013.gada 20.jūnijā

2013.gada 16.septembrī Alsungas novada domes priekšsēdētājs uz administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu nama tiesneša pieprasījumu ir iesniedzis dokumentus-pašvaldības policijas inspektora /pers. C/informāciju, administratīvā pārkāpuma protokola kopiju. Tiesnesis Markovs spriedumu pamatojis uz citiem pamatiem, neņemot vērā /pers. C/ piezīmi par /pers. B/ veselības stāvokli. Alsungas novada dome nav gatavojusi šādu informāciju, bet tikai pārsūtījusi informāciju. Saskaņā ar APL 169.pantu tiesai ir tiesības iestādei pieprasīt informāciju un saskaņā ar APL 112.pantu tiesa pati pārbauda pierādījumus. /pers. C/ frāze par veselības stāvokli spriedumā nav atspoguļota. Informācijas iesniegšana nav ziņu izplatīšana nenoteiktam cilvēku lokam. Jebkurai personai nav pieejama sniegtā informācija, līdz ar to tā nav ziņu izplatīšana.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. C/ prasību neatzina un paskaidroja, ka informāciju saņēmis no Alsungas iedzīvotājiem. Zina, ka prasītājs cietis avārijā, var būt galvas sāpes, slikti ar sirdi, līdz ar to pret viņu izturas mierīgi.

Novērtējot prasītāja, atbildētāju paskaidrojumu, lietā esošos dokumentus, tiesa uzskata, ka prasība noraidāma.

Prasītājs lūdz atzīt, ka atbildētājs /pers. C/ ir sniedzis apzināti nepatiesu informāciju tiesai un Kuldīgas rajona prokuratūrai, līdz ar to ir nodarījis morālo kaitējumu EUR 20000, kuru lūdz piedzīt.

Civillikuma 1635. pants noteic, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Savukārt šā panta otrā daļa noteic, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 9. pants noteic, ka „morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir personiskais kaitējums, kas izpaužas kā fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums"

Prasītājs prasību pamato uz Civillikuma $2352.^1$ pantu, kurš noteic, ka katram ir tiesības prasīt tiesas ceļā atsaukt ziņas, kas aizskar viņa godu un cieņu, ja šādu ziņu izplatītājs nepierāda, ka tās atbilst patiesībai. Un šā panta trešā daļa noteic, ka ja kāds prettiesiski aizskar personas godu un cieņu mutvārdiem, rakstveidā vai ar darbiem, tad viņam jādod atlīdzība (mantiska kompensācija). Atlīdzības apmēru nosaka tiesa.

Prasītājam jāpierāda, ka konkrētā gadījumā atbildētāja rīcības rezultātā viņam radītas neērtības un tās ir kvalificējamas kā morāls kaitējums.

Augstākās tiesas Senāts lietā Nr. SKA-102/2002 ir norādījis, ka ziņas ir datu, faktu, skaitļu un arī informācijas kopums, bet „viedoklis" ir uzskats, izpratne (par ko), arī attieksme (pret ko). Viedoklis ir noteiktas personas subjektīvs vērtējums, uzskats, izteikums, kas var veidoties kā no patiesiem faktiem, tā kļūdainām ziņām, nepatiesas informācijas, vai arī abējādi. Ja ziņām (arī informācijai) Civillikuma 2352^1. panta nozīmē jābūt patiesām, pretējā gadījumā katram ir tiesība prasīt to atsaukšanu, tad tādu prasību nevar attiecināt uz viedokli.

Atbildētāja /pers. C/sniegtās informācijas piezīme „zinot par /pers. B/ veselības problēmām, kā pašvaldības policijas inspektors esmu centies ar sapratni izturēties pret viņa izteikumiem." nav uzskatāma par nepatiesu ziņu izplatīšanu Civillikuma 2352^1. panta nozīmē. /pers. C/ ne tiesai, ne Kuldīgas prokuratūrai nav paziņojis, ka /pers. B/ ir garīga veida problēmas.

2013.gada 30.oktobrī Kuldīgas rajona prokuratūra prokurora U.Serpāna sniegtajā paskaidrojumā /pers. B/, uz viņa iesniegumu par Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Kuldīgas iecirkņa lēmumu par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu attiecībā uz /pers. C/ iespējamo neslavas celšanu. Kuldīgas rajona prokuratūras prokurors U.Serpāns pārbaudījis atteikuma

materiālus un /pers. B/ iesniegumu noraidījis.

Atbildē uz /pers. B/ iesniegumu tika norādīts, ka neslavas celšanas priekšmets ir izdomājums, kas var attiekties uz pagātnes un tagadnes apstākli un apkauno cietušo. Konkrētajā gadījumā /pers. C/ rīcībā netika konstatēts Krimināllikuma 157.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma subjektīvo pusi, ka /pers. C/ būtu sniedzis informāciju apzinoties, ka sniegtā informācija ir nepatiesa un apkaunojoša.

Tiesa vērtē arī prasības pieteikumā norādīto. Faktiski prasītājs analizējot Administratīvai rajona tiesai Rīgas tiesu namam /pers. C/ sniegtās informācijas piezīmi „zinot par /pers. B/ veselības problēmām, kā pašvaldības policijas inspektors esmu centies ar sapratni izturēties pret viņa izteikumiem." , nācis pie secinājuma, ka no piezīmes var izsecināt, ka viņam ir garīga veida problēmas.

Tiesa nav saskatījusi to, ka informācijā būtu norādīts, ka prasītājam ir garīgās

veselības problēmas. Prasītājs pats savā prasībā piezīmi „zinot par /pers. B/ veselības problēmām, kā pašvaldības policijas inspektors esmu centies ar sapratni izturēties pret viņa izteikumiem." analizējis un nonācis pie secinājuma, ka tās var būt tikai garīga rakstura veselības problēmas. Medicīnā ir dažādu slimību veidi un slimības, nav tikai garīgās un fiziskās slimības.

Nav arī saprotams, tieši kas no rakstītās piezīmes un kādā veidā aizskar prasītāja godu un cieņu. Prasītājs arī nav norādījis, kāda veidā viņam ir nodarīts morālais kaitējums, kas būtu vērtējams EUR 20000.

Netika pierādīta /pers. B/ prasība pret /pers. C/ par apzināti nepatiesu ziņu izplatīšanu tiesai un Kuldīgai prokuratūrai, piezīmē nav norādīts, ka prasītājam būtu garīga veida problēma. Līdz ar to arī noraidāma /pers. B/ prasība pret /pers. C/ par morālā kaitējuma EUR 20000 piedziņu.

Netika pierādīts prasībā norādītais, kaAlsungas novada domes priekšsēdētājs /pers. D/ un Alsungas novada pašvaldības policijas inspektors /pers.C/ pēc iepriekšējas vienošanās ir vienojušies, ka, lai Administratīvā rajona tiesa izskatot prasības pieteikumu pret viņiem un lai tiesas spriedums viņiem būtu labvēlīgs, tad tiesai jāpaziņo, ka /pers. B/ ir garīgās veselības problēmas.

No tiesu informācijas sistēmas redzams, ka 2013.gada 17.septembrī Administratīvās rajona tiesas tiesnesis M. Markovs ir pieņēmis lēmumu, Lietas arhīva Nr. 6-8-00783-13, kurā ir atteicis pieņemt /pers. B/ pieteikumu. Nolēmuma tekstā nav norādes par prasītāja veselības stāvokli. Informācijas pieprasīšana nav ziņu izplatīšana.

Likuma Par tiesu varu 28.^{3} panta pirmā daļa noteic, ka atklātā tiesas sēdē izskatītās lietas materiāli pēc tiesas galīgā nolēmuma spēkā stāšanās ir ierobežotas pieejamības informācija un ir pieejami saskaņā ar Informācijas atklātības likumu.

Prasītājs ir cēlis prasību pret Alsungas novada domi, ka tās priekšsēdētājs /pers. D/ izplata nepatiesas ziņas, kas aizskar godu un cieņu un lūdz piedzīt no Alsungas domes nodarīto morālo kaitējumu EUR 7000.

Alsungas novada dome 2013.gada 16.septembrī ar Nr. 3.8/234 LR Administratīvai rajona tiesai Rīgas tiesu namam, uz 2013.gada 4.septembra „par informācijas pieprasīšanu", nosūta pašvaldības policijas inspektora /pers.C/ informāciju rakstītu 2013.gada 15.februāri. Lietā nav pievienots pierādījums, kas tieši būtu rakstīts /pers. C/ informācijā.

Līdz ar to tiesa nevar iepazīties ar 2013.gada 15.februārī /pers. C/ sniegto informāciju. Kā jau paskaidroja prasītājs, viņš vēršas pret Alsungas novada domi tieši par informāciju, kurā ir /pers. C/ piezīme „zinot par /pers. B/ veselības problēmām, kā pašvaldības policijas inspektors esmu centies ar sapratni izturēties pret viņa izteikumiem."

Tā kā Alsungas novada pašvaldības policijas inspektora /pers.C/ informācija parakstīta 2013.gada 16.septembrī, bet Alsungas novada dome Administratīvai rajona tiesai Rīgas tiesu namam nosūtījis /pers. C/ informāciju rakstītu 2013.gada 15.februārī, līdz ar to netika pierādīts prasībā norādītais, ka Alsungas novada domes priekšsēdētājs /pers. D/ izplata apzināti nepatiesas ziņas, kas aizskar godu un cieņu.

/pers. B/ prasība pret Alsungas novada domi noraidāma kā nepierādīta, noraidāma prasība par morālā kaitējuma EUR 7000 piedziņu.

2014.gada 11.martā ar tiesas lēmumu prasītājs ir atbrīvots no valsts nodevas un tiesu izdevumu samaksas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma42.pantu tiesas izdevumi, ja prasītājs bijis atbrīvots no tiesu izdevumu samaksas, tiesas izdevumus uzņemas valsts.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42., 97., 190.,194.pantu, tiesa

N o s p r l e d a

Prasību noraidīt pilnīgi.

Noraidīt /pers. B/ prasību pret Alsungas novada domi, atzīt Alsungas novada domes priekšsēdētāja /pers. D/ rīcību par prettiesisku un morālā kaitējuma piedziņu EUR 7000 (septiņi tūkstoši *euro*) .

Noraidīt /pers. B/ prasību pret /pers. C/ atzīt rīcību par prettiesisku par apzināti nepatiesas informācijas sniegšanu tiesai un Kuldīgas rajona prokuratūrai un morālā kaitējuma EUR 20000(divdesmit tūkstoši *euro*) piedziņu.

Pilns spriedums pieejams 2014.gada 15.septembrī.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes Apgabaltiesā Civillietu tiesas kolēģijai, sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnesis L.Rieta